

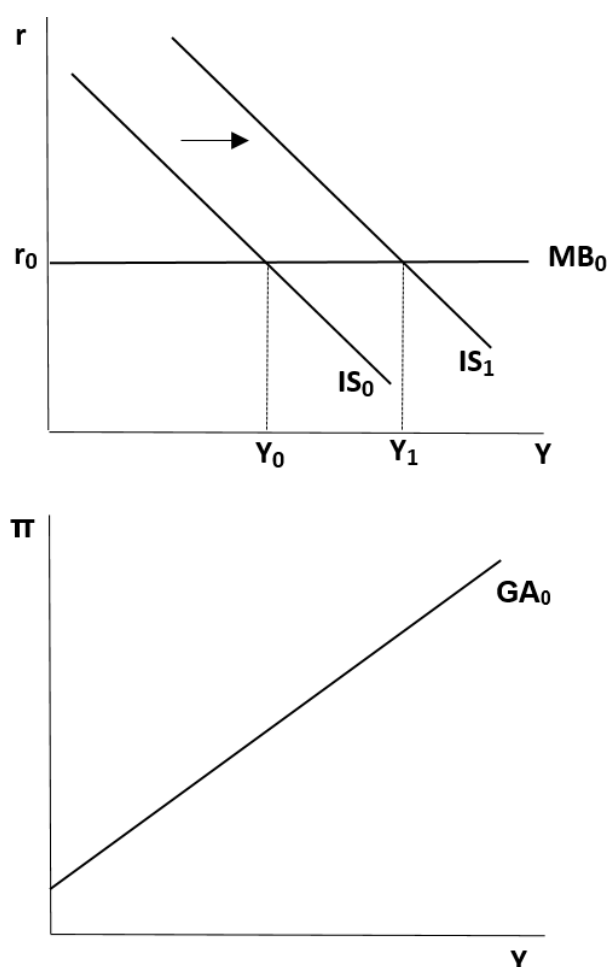
ECONOMIE ACADEMY

**Examenopgave
Vwo economie**

Voorbeeldopgave 2 IS-MB-GA-model

De economie van een euroland bevindt zich na jaren van economische groei in output gap van nul ($Y = Y^*$). In het land wordt gediscussieerd over de gevolgen van de economische groei. De grootste regeringspartij vindt dat na jaren van crisis de bevolking nu moet profiteren van het gestegen nationale inkomen en besluit de (autonome) belastingen te verlagen. Een econoom analyseert de gevolgen van deze maatregel met onderstaand IS-MB-GA-model. Y is het reëel inkomen, r is de reële rente en π is de inflatie. In het model geldt dat $Y_0 = Y^*$.

Figuur 1 IS-MB-GA-model

- 2p **8** Leg uit waarom het inkomen verandert door de belastingverlaging. Leg dit uit aan de hand van de verschuiving van de IS-curve.
- 2p **9** Leg uit dat de inflatie stijgt als het inkomen stijgt van Y_0 naar Y_1 .
- 2p **10** Leg uit dat de productie stijgt als de inflatie stijgt (verschuiving langs de GA-curve).

De econoom bekijkt in haar analyse het aanpassingsproces over de tijd. Zij stelt hierbij dat de stimulans door de overheid op lange termijn volledig teniet wordt gedaan door de Centrale Bank.

- 2p **11** Leg uit dat de stimulans van de overheid over de tijd teniet wordt gedaan door de Centrale Bank. Betrek in je antwoord het aanpassingsproces van de economie naar de potentiële productie.

Een lid van de oppositie meent dat markten zeer flexibel zijn waardoor lonen en prijzen zich perfect aanpassen aan een hogere vraag. Hierdoor zijn de effecten van de belastingverlaging anders dan de econoom heeft voorgesteld.

- 2p **12** Verklaar welke curve uit het IS-MB-GA model anders verloopt en verklaar hoe de productie en inflatie zullen reageren op de belastingverlaging volgens het oppositielid.

ECONOMIE ACADEMY

Antwoorden

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

~~5~~ **maximumscore 2**

~~Een voorbeeld van een juist antwoord is:~~

~~Bij een dalende inflatie zal de rente meer dalen waardoor de besparingen sneller afgeremd worden / de bestedingen sneller gestimuleerd worden en de economie sneller in op het niveau van het productiepotentieel komt.~~

~~6~~ **maximumscore 2**

~~Overheidsbestedingen~~

~~Een voorbeeld van een juist antwoord is:~~

~~Overheidsbestedingen leiden tot een toename van de productie (en via de multiplierwerking tot een grotere toename van de productie). Een belastingverlaging leidt tot een toename van het netto inkomen, maar een deel van de belastingverlaging wordt gespaard. Hierdoor lekt een deel van de stimulans weg wat niet het geval is bij een toename van de overheidsbestedingen.~~

~~7~~ **maximumscore 2**

~~Een voorbeeld van een juist antwoord is:~~

- ~~• De MB-curve is naar beneden verschoven / de centrale bank heeft de nominale rente verlaagd. Dit zorgt voor een daling van de kapitaalvoer waardoor de vraag naar de eigen munt daalt~~ 1
- ~~• Hierdoor is de wisselkoers gedeprecieerd waardoor producten goedkoper worden voor het buitenland. De export zal toenemen waardoor het saldo lopende rekening verbetert~~ 1

Voorbeeldopgave 2 IS-MB-GA-model

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Door de belastingverlaging stijgt het besteedbaar inkomen. Daardoor stijgt de consumptie. Daardoor nemen de totale bestedingen toe en stijgt het inkomen Y . De toename van de bestedingen (gegeven de rente) leidt tot een verschuiving van de IS-curve

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- De economie is initieel in het evenwicht (Y_0). Door de belastingverlaging nemen de bestedingen toe en wordt de output gap positiever. De geaggregeerde vraag in de economie is gestegen 1
- Door de overtollige vraag zullen bedrijven de prijzen verhogen om aan deze vraag te kunnen voldoen. 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Door de hogere prijzen zullen reële productiekosten dalen. Doordat inkoopcontracten en lonen veelal op de korte termijn vastliggen zal de winstmarge stijgen waardoor bedrijven een prikkel hebben om meer te produceren. De productie zal dan stijgen van Y0 naar Y1.</p>	
11	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de stimulans van de overheid stijgt de productie en de inflatie. Bij een stijgende inflatie zal de centrale bank de rente blijven verhogen totdat de output gap weer nul is geworden (en de feitelijke productie gelijk is aan het potentieel) 1 • In het evenwicht op de lange termijn is de productie uiteindelijk niet toegenomen. De stimulans is volledig verdrongen door de rentestijging. De consumptie en belastingverlaging volledig teniet is gedaan. De inflatie ligt nu wel op een structureel hoger niveau 1 	
12	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mate van prijsrigiditeit heeft betrekking op de GA-curve. Bij perfecte prijsflexibiliteit loopt de GA-curve verticaal 1 • (Dit betekent dat de feitelijke productie altijd gelijk is aan de potentiële productie). Een stimulans in de bestedingen leidt dan enkel tot een (onmiddellijke) verandering in de inflatie. De centrale bank verhoogt direct de rente als de inflatie snel oploopt waardoor de consumptie en investeringen direct dalen en de stimulans door de belastingverlaging direct teniet wordt gedaan. Er is geen verandering in de productie 1 	

~~Voorbeeldopgave 3 IS-MB-GA-model~~

- ~~13 maximumscore 2~~
- ~~Een voorbeeld van een juist antwoord is:~~
~~Bestedingslijn 1: omdat er sprake is van een daling van de autonome consumptie zullen de bestedingen gegeven ieder inkomen dalen, waardoor de bestedingslijn parallel naar beneden schuift.~~
~~(Bij bestedingslijn 2 verandert de marginale consumptiequote, waar gezien de context geen sprake van is)~~
- ~~14 maximumscore 2~~
- ~~Een voorbeeld van een juist antwoord is:~~
~~Een daling van de autonome consumptie leidt tot een daling van de effectieve vraag waardoor het inkomen daalt. Door een daling van het inkomen zullen consumptie / bestedingen verder dalen waardoor de daarmee ook het inkomen. Door deze multiplierwerking is het inkomen~~